

Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola a Mateřská škola Kozojedy, okres Plzeň-sever

Kozojedy 1, 331 41 Kralovice

Identifikátor školy: 650 033 370

Termín konání inspekce: 7. – 11. března 2005

Čj.:	d4-1096/05-2208
Signatura:	od4cy135

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola a Mateřská škola Kozojedy, okres Plzeň-sever slučuje od roku 2003 základní a mateřskou školu, součástí je i školní družina a školní jídelna. Škola má tři odloučená pracoviště: 1. stupeň se školní družinou a ředitelstvím, 2. stupeň, mateřskou školu s jídelnou. Zřizovatelem je Obec Kozojedy na adrese Kozojedy 100, 331 41 Kozojedy.

V současné době školu navštěvuje 119 žáků ze 13 obcí – Bohy, Borek, Brodeslavy, Břízsko, Buček, Čivice, Dřevec, Hodyně, Kaceřov, Kozojedy, Lednice, Liblín, Všehrady. V 9 ročnících a 8 třídách (3. a 4. ročník jsou spojeny v jedné třídě) vyučuje 10 učitelů včetně ředitele.

PŘEDMĚT INSPEKCE

- personální podmínky vzdělávání v základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2004/2005
- materiálně-technické podmínky vzdělávání v předmětech český jazyk, matematika, prvouka a vlastivěda na 1. stupni a český jazyk, občanská výchova, matematika, fyzika a přírodopis na 2. stupni základní školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2004/2005
- průběh a výsledky vzdělávání ve výše uvedených předmětech vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2004/2005
- tematicky zaměřená inspekce Přijímací zkoušky na střední školy

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Výuku na prvním stupni zajišťovaly čtyři učitelky. Dvě učitelky jsou bez odborné kvalifikace pro výuku na prvním stupni – jedna studuje učitelství prvního stupně, druhá má kvalifikaci pro výuku na druhém stupni. Další dvě učitelky byly v době inspekce nepřítomné (pracovní neschopnost a mateřská dovolená), zastupovaly je dvě důchodkyně, obě splňovaly odbornou kvalifikaci pro výuku na prvním stupni. Z šesti vyučujících na druhém stupni jsou dva odborně kvalifikovaní pouze pro první stupeň, ostatní odbornou kvalifikaci splňují. Některé předměty jsou vzhledem k nízkému počtu tříd učeny neaprobovaně.

Organizační struktura školy je velmi jednoduchá. Ředitel školy delegoval pravomoci pouze vedoucím jednotlivých součástí školy, metodické orgány nejsou zřízeny. Vzhledem k nárůstu pracovních povinností ředitele školy delegování části pravomocí na jiné pracovníky citelně chybí.

Poradním orgánem je pedagogická rada. Informace zaměstnancům jsou předávány při denním osobním kontaktu, prostřednictvím nástěnných tabulí ve sborovnách školy a pomocí elektronické pošty do školních počítačů ve sborovnách, ale i do vlastních počítačů učitelů. Informace, včetně nové legislativy, jsou tak všem snadno dostupné.

Kontrolní a hospitační činnost je plánována po měsících. Z hospitačních záznamů za školní rok 2003/2004 vyplývá, že kontroly probíhaly především u začínajících učitelů prvního stupně. Ve školním roce 2004/2005 nebyla hospitační činnost prováděna. Zápisy postihovaly pozitiva i negativa, které byly projednány s hospitovaným a byla stanovena i opatření k nápravě. Na základě zjištěných skutečností však stanovená opatření k nápravě nejsou vždy účinná.

Ředitel školy i učitelé využívají nabídek dalšího vzdělávání. Upřednostňovány byly akce s předpokladem přínosu ve zkvalitnění školní práce, což se však v inspekci sledovaných hodinách výrazněji neprojevilo.

Personální podmínky vzdělávání měly průměrnou úroveň.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Obě budovy základní školy vyžadují rekonstrukce a úpravy, které se průběžně provádějí. Vedle kmenových a polo odborných učeben má škola počítačovou učebnu, dílnu a školní pozemek se skleníkem a fóliovníkem.

Učebny jsou výzdobou většinou podnětné, žáci jsou zde obklopeni názornými tabulemi a obrazy, někde i pomůckami k současně probíranému učivu. Prostředí zkulturuje záclony se závěsy a živé květiny.

Kabinetní sbírky předmětů obsahují základní pomůcky, odbornou literaturu, didaktickou techniku. Žáci používají schválené učebnice. Využívání materiálně-technického zázemí ve výuce není cíleně sledováno.

Materiálně technické podmínky vzdělávání jsou dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Učební plán je upraven dle učebního dokumentu Základní škola, jeho úprav a doplňků. Rozvrh hodin a reálná výuka jsou s ním v souladu.

V plánování učiva a přípravě na výuku je vycházeno především z obsahu učebnic, které ne vždy odpovídají obsahem i pojetím učebním osnovám. Učební osnovy byly i tak ve sledované výuce dodržovány. Povinná dokumentace je vedena, průkaznost snižují nečitelné nebo nepřesné zápisy v třídních knihách, tím je ztížena i kontrola plnění učebních osnov. Školní řád je nově zpracován v souladu s požadavky školského zákona.

V rozvrhu hodin je z hlediska psychohygienických zásad nevhodně zařazeno časté odpolední vyučování způsobené nízkým počtem žáků i učitelů a s tím související nutností spojovat ročníky na vybrané předměty.

Informační systém vůči rodičům i žákům je funkční, tvořen běžnými mechanismy od žákovských knížek po osobní kontakty.

Výchovný poradce má zpracován roční plán práce. Ve spolupráci s učiteli řeší problémy žáků se specifickými poruchami učení a problémy výchovné. Hlavním těžištěm jeho práce v podmínkách venkovské školy je pomoc žákům a jejich rodičům při výběru povolání. U problémových žáků byla navázána spolupráce škola - rodina - středisko výchovné péče, psycholog, psychiatr.

Plán Minimálního preventivního programu vychází ze zkušeností předchozích let. Problematika negativních sociálně patologických jevů se probírá v hodinách chemie, přírodopisu, rodinné a občanské výchovy. K informovanosti žáků přispívá i nástěnka s protidrogovou tematikou. Ke snižování rizik negativního chování žáků napomáhá možnost zapojení se do sedmi zájmových kroužků.

Průběh a výsledky vzdělávání

První stupeň

V průběhu inspekční činnosti byly hospitovány předměty český jazyk, matematika, prvouka a vlastivěda.

Výuka probíhala v souladu se zvoleným vzdělávacím programem. Nedostatky se projevily u dlouhodobého plánování v upřednostňování obsahu učebnic před požadavky učebních osnov. Bezprostřední příprava na vyučování byla pečlivá. Probírané učivo navazovalo na předcházející témata. V úvodu hospitovaných hodin byla opomíjena práce s cílem, žáci byli pouze seznamováni s průběhem hodiny.

Učebny byly světlé, čisté, vybavené školním nábytkem velikostí odpovídajícím vzrůstu žáků. Výzdoba byla provedena žákovskými pracemi a nástěnnými přehledy učiva. Vyučující si pro zpestření výuky vyrábí pomocné materiály např. kartičky se zadáváním úkolů pro samostatnou i skupinovou práci. Ve výuce byly účelně využívány učebnice, pracovní a školní sešity i tabule. Názorné pomůcky ani didaktická technika použity nebyly. V prvouce a vlastivědě bylo zařazeno vyhledávání v atlasech i práce s doplňkovou literaturou.

Organizace vyučování i zvolené metody a formy práce ve sledovaných předmětech směřovaly ke splnění vzdělávacích cílů. Velmi dobře byla zvládnutá organizace výuky založená na efektivním a promyšleném střídání přímé a nepřímé práce v odděleních (spojený 3. a 4. ročník).

Efektivita části výuky však byla nižší, především vzhledem k užívání méně vhodných metod práce. Převažovalo frontální vyučování a forma soutěže byla upřednostněna před spoluprací, k diferenciaci výuky a zařazování kooperativních forem docházelo spíše ojediněle.

V části výuky nebyly důsledně vytvářeny a upevňovány návyky správného sezení při psaní i držení psacího náčiní a udržování pořádku pracovního místa.

Vstupní a průběžná motivace byla zařazována v malé míře, což se odrazilo v nižší aktivitě a v menším zájmu žáků o výuku. Komunikace byla vedena převážně směrem od učitele k žákům, jen část vyučujících podporovala u žáků rozvoj a správnost vyjadřování.

Ve sledované výuce převažovalo průběžné a závěrečné hodnocení žáků učitelem, při kterém byly důsledně respektovány individuální schopnosti žáků. Vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků nebylo využíváno.

Vztahy mezi vyučujícími a žáky jsou založeny na důvěře. Ve třídách panovalo nestresující pracovní klima.

Výuka ve sledovaných předmětech prvního stupně základní školy byla hodnocena jako dobrá.

Druhý stupeň

Český jazyk

Časově-tematické plány předmětu jsou zpracovány podle používaných učebnic, v literatuře u 9. ročníku jsou nesprávně preferovány dějiny literatury před systematickou výchovou ke čtenářství. Cíle výuky byly stanoveny především v oblasti znalostí. Opakováním byla zajištěna kontinuita a návaznost učiva.

Sbírkový materiál jsou vybaveny základní odbornou a slovníkovou literaturou, mluvnickými přehledy a procvičovacím materiálem. Ve výuce byly používány především učebnice a ke zvýšení názornosti obrazové materiály.

Vyučování probíhalo podle stejného schématu s chybějící úvodní i průběžnou motivací a shrnutím učiva, tj. opakování učiva, výklad nové látky a procvičení. Aktivizující metody práce nebyly užívány, přestože se nabízely zejména vzhledem k nízkému počtu žáků. Chyběla i možnost vyjadřovat vlastní názor, argumentovat, diskutovat. Tempo a náročnost výuky byly přiměřené věku i schopnostem žáků. Pokyny k práci a otázky učitele byly jasné, přesné, v logických souvislostech. Učivo bylo vykládáno srozumitelně, někdy vyvozováno spolu se žáky. Vhodně byly využity regionální prvky, znalosti a zkušenosti žáků. Snaha o formování osobnosti žáka spočívala v připomínání mravních zásad učitelem, žákům byly rozšiřovány všeobecné znalosti. Výuka však nebyla cíleně využívána pro rozvoj komunikativních dovedností. Rozhovor při rozboru textu byl veden velmi dobře, ale jen v rovině znalostí, pro estetické a emocionální působení textu nebo tvořivé činnosti žáků nebyl dán prostor.

Při výuce vládla příjemná, klidná atmosféra. Žáci dobře spolupracovali, byli ukáznění, jejich průběžné hodnocení bylo pozitivní, povzbuzující.

Výuka českého jazyka měla dobrou úroveň.

Matematika a Informatika

Matematiku a informatiku vyučují odborně kvalifikovaní učitelé. Chybějící aprobovanost u vyučujícího informatiky byla nahrazena jeho zájmem o problematiku výpočetní techniky a samostudiem, neovlivnila tak negativně kvalitu výuky. Probíraná témata obsahem i rozsahem odpovídala schváleným učebním osnovám a aktuálnímu stavu tříd.

Kabinet předmětu matematiky je vybaven potřebnými pomůckami doplňovanými vlastními materiály vyučujícího. Zejména v nižších ročnících byly využívány názorné pomůcky popřípadě zpětný projektor. Učebna výpočetní techniky s celkem 13 pracovišti žáků je vybavena z části počítači dodanými v rámci programu Indoš s možností přístupu na internet.

V dobře připravených hodinách bylo vedle klasických metod práce a činností využíváno i motivačních činností a soutěží. Výklad byl jasný a srozumitelný, žákům byl dán prostor pro upevnění a procvičení učiva. Dbáno bylo na správné matematické dovednosti a návyky, menší prostor byl dán rozvoji komunikace. Rovněž v předmětu informatika se upevňovaly základní i rozšiřující dovednosti v obsluze a využívání počítačových programů. Žáci pracovali se zájmem, byli vedeni k logickému uvažování, odhadu výsledku i samostatnosti. Při práci s textovým editorem však nebyly důsledně sledovány, případně opravovány pravopisné chyby a chyby ve formátování a zásadách psaní textu v případě, kdy nebyly aktuálním cílem hodiny. K aktivizaci žáků bylo využíváno problémových otázek a pochvaly za dosažení i dílčích úspěchů.

Při zkoušení byly zohledňovány možnosti jednotlivých žáků, hodnocení bylo přiměřené znalostem a jeho zdůvodnění poskytovalo dostatek informací o úrovni vědomostí popřípadě o cestě, jak dosáhnout zlepšení.

Průběh výuky v matematice a informatice měl velmi dobrou úroveň.

Fyzika

Předmět byl vyučován dvěma vyučujícími bez odborné kvalifikace, což se nepříznivě projevilo v nižší metodické úrovni a v několika případech odborně nepřesném a zavádějícím výkladu učiva.

Příprava vyučujících dostatečně nezohledňovala chybějící aprobaci. Pro výuku fyziky je k dispozici dostatek, z části však již nefunkčních, názorných pomůcek. Odborně zaměřená učebna fyziky a chemie je zařízena pro demonstrační i žákovské pokusy, výzdoba je podnětná.

Obsahově se jednotlivé tematické celky ve vyšších ročnících omezovaly na reprodukci obsahu učebnice s případnou demonstrací (ne vždy zvládnutou) v nich popsanych pokusech. Rozšiřující komentáře vyučujícího byly někdy odborně nesprávné a matoucí. Kladem byla snaha o názornost výuky, rozvíjení experimentálních i komunikativních dovedností žáků a využívání jejich zkušeností. V nižším ročníku měla fyzika čistě matematický charakter bez cílené fyzikální aplikace a praktického užití jevů. Hlavním motivačním prvkem byla známka, ostatní motivace byla spíše nahodilá. Hodnocení odpovídalo znalostem žáků a většinou poskytovalo oboustrannou zpětnou vazbu.

Vzájemné respektování a tolerance vytvářely příjemnou a otevřenou atmosféru spolupráce za spontánního dodržování dohodnutých pravidel.

Průběh výuky ve fyzice měl ještě dobrou úroveň.

Občanská výchova, rodinná výchova a přírodopis

Obsah učiva pro jednotlivé ročníky měli vyučující zpracovaný v časově-tematických plánech. Tematické zaměření obsahu učiva bylo dodrženo v základních tematických okruzích, specifické názvy témat vycházely z názvů témat v učebnicích. Plánováním je zajištěna obsahová návaznost učiva mezi jednotlivými ročníky, učební osnovy byly plněny.

Výuka byla vedena třemi vyučujícími. Rodinná a občanská výchova odborně kvalifikovanými, přírodopis vyučujícím s kvalifikací pro výuku na prvním stupni. Příprava vyučujících byla podrobná, pečlivá. Kabinety předmětů jsou vybaveny základními pomůckami. V souladu s probíraným učivem byly využity učebnice, encyklopedie a v jedné hodině i didaktická technika.

Z hlediska struktury a pestrosti použitých metod a forem práce měly sledované hodiny rozdílnou úroveň, což se odrazilo v kvalitě využívaných postupů a s ní úzce související motivací žáků. Část hodin postrádala potřebnou efektivitu, vyznačovala se jednotvárností učebních činností a menší aktivitou žáků. Skupinové formy práce nebyly v některých případech účelné, celkové pojetí bylo založeno spíše na frontální práci s častým využitím učebnic. Názorné pomůcky a didaktická technika byly využívány výjimečně. Způsob práce příliš nenutil žáky k aktivnímu přijímání poznatků a v občanské a rodinné výchově k zaujímání postojů a tvoření vlastních soudů.

Práce žáků v průběhu výuky byla kontrolována, chyby opravovány a zpravidla byla vyvozována i potřebná dílčí nebo souhrnná poučení. Úroveň porozumění byla ověřována kladením kontrolních otázek. V případě, že bylo prováděno verbální hodnocení práce v závěru hodiny, omezovalo se pouze na komentář vyučujícího. Žáci nebyli vybízeni k hodnocení průběhu hodiny, výkonů svých spolužáků ani k uvědomělému hodnocení vlastní práce. Ojedinele využívaná klasifikace ústního zkoušení byla přiměřená výkonu žáka.

Žáci v průběhu hodin plně dodržovali dohodnutá pravidla chování, vystupování a jednání vyučujících bylo korektní.

Výuka občanské výchovy, rodinné výchovy a přírodopisu měla dobrou úroveň.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Škola mimo klasifikaci žáků neprovádí jiné zjišťování výsledků vzdělávání.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh vzdělávání měl ve sledovaných předmětech průměrnou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

V průběhu inspekce byla provedena tematicky zaměřená inspekce s názvem Přijímací zkoušky na střední školy. Její výsledky budou zpracovány do celostátní zprávy, která bude zveřejněna na internetu.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina Základní školy a Mateřské školy Kozojedy, okres Plzeň – sever vydaná Obcí Kozojedy pod č. j. 373/02 dne 27. září 2002
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení Základní školy a Mateřské školy Kozojedy, okres Plzeň – sever vydané MŠMT pod č. j. 12 420/03-21 ze dne 5. března 2003
3. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků os. č. 00004, 00007, 00017, 00028, 00001, 00033, 00009, 00013, 00009, 00034, 00040, 00039
4. Zápisy z jednání pedagogické rady od 30. srpna 2004 do doby konání inspekce
5. Školní řád s platností od 1. února 2005
6. Plán kontrolní a hospitační činnosti - školní rok 2004/2005
7. Hospitační záznamy - školní rok 2003/2004
8. Měsíční plán na březen 2005
9. Třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy všech tříd platné ve školním roce 2004/2005
10. Třídní knihy 5. a 9. ročníku platné ve školním roce 2003/2004
11. Zadání písemných prací z českého jazyka a matematiky v 9. ročníku
12. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2003/2004
13. Rozvrh hodin pro školní rok 2004/2005
14. Tematické plány sledovaných předmětů platné pro školní rok 2004/2005
15. Učební dokumenty vzdělávacího programu Základní škola č. j. 16 847/96-2
16. Úpravy a doplňky základní pedagogické dokumentace vzdělávacího programu Základní škola č. j. 25 018/98-22
17. Rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání č. j. 31172/2002-22 a č. j. 12207/2004-22
18. Učební plán Základní školy a Mateřské školy Kozojedy, okres Plzeň – sever pro školní rok 2004/2005
19. Plán práce výchovného poradce pro školní rok 2004/2005
20. Minimální preventivní program pro školní rok 2004/2005

ZÁVĚR

Personální podmínky jsou negativně ovlivněny polohou obce, přesto se daří realizovat vzdělávací program v plné šíři. Chybí účinnější systém v odstraňování kontrolou zjištěných nedostatků.

Materiálně-technické podmínky se ve spolupráci se zřizovatelem postupně zlepšují, dostupné pomůcky a zejména didaktická technika však nebyly plně využívány.

Nejčastější formou výuky byl výklad a rozhovor, žáci spolupracovali s učiteli a vykazovali dobré znalosti, menší důraz byl kladen na vytváření a rozvoj dovedností. Ve stavbě hodin často chyběla motivace a zejména shrnutí. Scházela i větší tvůrčí práce učitelů, kteří se mnohdy omezili na výuku obsahu učebnic.

Sledovaná výuka probíhala v příjemné atmosféře, žáci byli ukáznění.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jarmila Mrázková	Jarmila Mrázková v. r.
Člen týmu	PaedDr. Věra Abelová	Věra Abelová v.r.
Člen týmu	PaedDr. Ondřej Kožíšek	Kožíšek v. r.
Člen týmu	Ing. Mgr. Ivan Veselý	Ing. Veselý v. r.
Člen týmu	Marie Hanzlíčková	Marie Hanzlíková v. r.
Člen týmu	Jana Šimáčková	Šimáčková v. r.

V Plzni dne 29. března 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Částkova 78, 326 00 Plzeň. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 14. 4. 2005

Razítko

Ředitel školy

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Vladimír Hirt

Vladimír Hirt v. r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	29. dubna 2005	d4-1096/05-2208
Školská rada	není	

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.